

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/182/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118389598
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:6118389598.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: SetCar sk, a.s., so sídlom Sučany, Ulica priemyselná 10, IČO: 50 387 189, právne zastúpeného advokátom JUDr. Tomášom Zbojom, so sídlom M., C. XXX/X, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpenému advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom K., V. G. X/A, o zaplatenie 140,79 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 17C/5/2019-76 zo dňa 3. mája 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **m á** voči žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 140,79 eur s 5 % úrokom z omeškania od 3.5.2018 do zaplatenia. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného vznikla škoda (škodová udalosť), v ktorej súvislosti bola poškodený nútený si požičať na zabezpečenie svojich potrieb náhradné vozidlo. Aktívnu legitimáciu žalobcu považoval za danú na základe zmluvy o postúpení pohľadávky medzi postupcom - spoločnosťou WL Media spol. s r.o. a postupníkom SetCar sk, a.s. Pasívna legitimácia vyplýva z § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., v zmysle ktorého je poškodený oprávnený uplatniť nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi.

2. V danej spojitosti súd prvej inštancie skutkovo ustálil, že poškodené vozidlo bolo prijaté do opravy 20.2.2018 s predpokladanou dĺžkou opravy do 27.2.2018 (správne 27.2.2018 - pozn. odvol. súdu), pričom v deň začiatku opravy bolo prenajaté náhradné vozidlo a prenájom trval počas celej doby opravy - 7 dní, z čoho 2 dni pripadli na sobotu a nedeľu, t.j. celková oprava si vyžadovala 5 pracovných dní. Výška denného nájomného nebola sporná, celkovú čiastku nájomného za požičanie motorového vozidla - 294 eur však žalovaný krátil o 140,79 eur, resp. krátil poisťné plnenie o 4 dni, čím v podstate určil dobu opravy poškodeného vozidla na jeden deň.

3. Okresný súd nadväzne konštatoval, že škodou sa rozumie skutočná škoda, ktorá vznikla poškodenému, t.j. hodnota, o ktorú sa jeho majetok zmenšil. Žalovaný však reálne ničím nepodložil ním vykonané skrátenie opravy, od ktorého sa dĺžka nájmu (a teda výška škody) odvíjala. Rovnako súd považoval za neoprávnené krátenie poisťného plnenia o amortizáciu - prevádzkové náklady 0,95 eur, o ktorú by sa bola (podľa žalovaného) hodnota poškodeného vozidla, keby ho bol poškodený používal, taktiež zmenšila. Podľa okresného súdu sa totiž samotná hodnota poškodeného vozidla na trhu výrazne znížila už tým, že bolo poškodené dopravnou nehodou.

4. Súd prvej inštancie preto zhrnul, že uplatnený nárok na náhradu škody - 140,79 eur - ako rozdiel medzi nákladmi na prenájom náhradného vozidla a žalovaným priznanou/krátenou sumou poistného plnenia je dôvodný a za preukázané považoval/vyhodnotil započítanie (čl. V. zmluvy o postúpení pohľadávky) pohľadávky na nájomnom a odplaty za postúpenie pohľadávky (poškodeného voči žalovanému).

5. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, žalovaný bol od 29.4.2018 v omeškani; avšak žalobca požadoval úrok z omeškania až od 3.5.2018, čo okresný súd akceptoval.

6. O trovách konania rozhodol tak, že v spore plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na ich 100 %-nú náhradu (§ 255 ods. 1 CSP).

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Mal za to, že okresný súd rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil, keď sa žiadnym relevantným spôsobom nevysporiadal s námietkou nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v súdenom spore. Poškodenému bola spôsobená škodová udalosť prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného, v ktorej súvislosti mal byť poškodený nútený užívať náhradné vozidlo zapožičané u žalobcu v zmysle príslušnej zmluvy o nájme. Po ukončení nájmu žalobca vystavil poškodenému faktúru a uzatvoril s ním zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá vznikla z titulu účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla.

8. Z uvedeného - podľa odvolateľa - vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Potom poškodený (a nie žalovaný) predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu, a teda nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Jej uzatvorením nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, lebo túto pohľadávku pred cesiou poškodený žalobcovi neuhradil, a teda jeho pohľadávka nevznikla.

9. Odvolateľ tvrdil, že uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s § 524 Obč. zák. V zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu (neexistujúcej) pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Žalovaný zhrnul, že ak poškodený nebola majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto postúpiť na žalobcu a tomu následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie. Predmetné postúpenie (neexistujúcej) pohľadávky je tak pre obchádzanie zákona absolútne neplatné v zmysle § 39 Obč. zák.

10. V písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobca žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Zopakoval, že postupovaný bol nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktorý má poškodený voči žalovanému ako poisťovní škodcu. Nesprávne a zavádzajúce je preto tvrdenie odvolateľa, že predmetom postúpenia mala byť pohľadávka, ktorú žalobca eviduje voči poškodenému ako dlžníkovi. Napokon, akceptovanie predmetného postúpenia pohľadávky žalovaným je zrejme aj z toho, že čiastočné poistné plnenie už poukázal na účet žalobcu ako postupníka; obdobne z oznámenia o poistnom plnení.

11. Žalobca ďalej uviedol, že v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu danej pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Išlo teda o odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k započítaniu nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie, a nie so samotným nárokom na náhradu škody, ktorý bol v zmysle zmluvy postúpený. V zmysle predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky poškodený v rámci jedného dokumentu uhradil predmetnú faktúru za nájom a súčasne postúpil žalobcovi za odplatu svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému, čím došlo k úbytku v majetkovej sfére žalobcu.

12. Na predmetné vyjadrenie žalovaný/odvolateľ už nereagoval.

13. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané subjektívne legitimovanou (neúspešnou) stranou sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 219 ods. 3 v spojení s 378 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

14. Odhliadnuc od evidentnej nekonzistentnosti postupu žalovaného v rámci vybavovania celej záležitosti (t.j. nielen v priebehu sporu, ale aj v rámci predchádzajúcej likvidácie poisťnej udalosti), keď primárne poskytol čiastočné plnenie nákladov za použitie náhradného motorového vozidla, následne však modifikoval svoj postoj tak, že aktuálne namieta/tvrdí neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, z určujúceho hľadiska (v zmysle vymedzených odvolacích námietok) okresný súd náležite posúdil otázku aktívnej legitímácie žalobcu (bod 28 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Podstatou argumentácie odvolateľa je následne snaha zmluvu o postúpení pohľadávky medzi poškodeným a žalobcom z 26.2.2018 (č.l. 10 spisu) „rozfázovať“ a rozborom jej takto rozčlenených častí navodiť dojem obchádzania zákona. Predmetná zmluva však tvorí jeden celok upravujúci navzájom prepojené viaceré práva a povinnosti jej strán/subjektov. Nespochybnou vôľou poškodeného a žalobcu bolo dotknuté vzájomné práva a povinnosti upraviť v rámci jednej zmluvy, čo vôbec nie je v rozpore s tým, že bolo možné na ich usporiadanie použiť/uzavrieť viacero relatívne samostatných právnych úkonov.

15. Náležite ďalej argumentuje žalobca, že v rámci zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatou za postúpenie pohľadávky. Pri striktnom (až puristickom) prístupe k výkladu práva by bolo možné trvať na tom, aby poškodený najprv uhradil žalobcovi sumu za nájom náhradného vozidla a ten mu vzápätí/ihneď v rámci postúpenia pohľadávky voči žalovanému tie isté peniaze (doslova tie isté bankovky a mince) vrátil. Takýto odvolateľom požadovaný postup v kontraktačných procesoch odporuje bežnej realite každodenného života, pri ktorej tak fyzické, ako aj právnické osoby takmer permanentne vstupujú do množstva rôznych právnych vzťahov. Určite sa pritom nejedná o obchádzanie zákona, keďže právny úkon poškodeného a žalobcu nesmeroval k tomu, aby zákon dodržaný nebol. Naopak, takým počínaním by skôr bolo formálne vygenerovanie viacerých právne až perfekcionalistických zmlúv, ktoré by však nekorešpondovali s bezprostrednou realitou.

16. Možno preto zhrnúť, že žalovaným vymedzené odvolacie námietky, ktorých rozsahom je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné, z iných dôvodov (právny titul, výška dennej sadzby nájomného, účelnosť použitia náhradného vozidla, amortizácia...) odvolateľ závery okresného súdu nespochybnil a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP). Poškodený musel vynaložiť náklady na vypožičanie náhradného osobného automobilu v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej prevádzkou vozidla poisteného u žalovaného, pričom nájomný vzťah trval počas doby nevyhnutnej na opravu poškodeného motorového vozidla, ktorú dobu poškodený nemá možnosť ovplyvniť. Takéto zmenšenie majetku (škodu) je povinný nahradiť v rozsahu nutne a účelne vynaložených nákladov žalovaný (§ 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z.) a to v okolnostiach súdnej veci postupníkovu dotknutej pohľadávky - žalobcovi. V meritórnej časti preto odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

17. Žalovaný síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania nevymedzil žiadnu konkrétnu námietku. Nadväzne, potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého bezprostredne podmieneného výroku o nároku na náhradu trov. Okresný súd totiž náležite aplikoval zásadu plného úspechu v spore.

18. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol v tomto štádiu konania (vôbec) úspešný, preto má žalobca voči nemu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%.

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených vád. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí v prípadoch uvedených v § 429 ods. 2 CSP.